

Vedtægt om advokaters pligter

med hensyn til behandlingen af betroede midler

Vejledning og kommentarer

ADVOKATERNES
HUS

28

ADVOKAT
SAMFUNDET

Indhold

Introduktion	3
Klientkontosystemet	4
Klientkontovedtægten med bemærkninger	5
Anvendelsesområde	5
Klienttilsvar	7
Valuta	12
Klientbankkonto	14
Renter og gebyrer	19
Betroede værdipapirer m.v.	22
Tilsyn	24
Bilag 1	30

VEDTÆGT OM ADVOKATERS PLIGTER
MED HENSYN TIL BEHANDLINGEN
AF BETROEDE MIDLER
Vejledning og kommentarer
er udgivet af Advokatsamfundet, oktober 2021

Advokatsamfundet
Kronprinsessegade 28
1306 København K
Advokatsamfundet.dk

Introduktion

Advokatsamfundet har udarbejdet en vejledning til klientkontovedtægten.

Vejledningen er blevet til i kølvandet på den nye klientkontovedtægt, hvor en række bestemmelser er blevet opdateret og omstruktureret, men hvor der også er indsat en række nye bestemmelser.

Formålet med denne vejledning er generelt at bidrage til en større forståelse for reglerne med henblik på øget fokus på forebyggelse og efterlevelse af de krav, som vedtægten stiller til advokater med hensyn til behandlingen af betroede midler.

Vejledningen gennemgår og uddyber reglerne i klientkontovedtægten og forsøger i et vist omfang at give fortolkningsbidrag til en række af de nye begreber og termer i vedtægten.

Målgruppen for vejledningen er først og fremmest de advokater, som har klienttilsvar, og advokaternes bogholdere og andet økonomisk personale, som i det daglige beskæftiger sig med advokaters klientbogholderi. Men vejledningen er også specifikt orienteret mod de eksterne parter, herunder pengeinstitutter og revisorer, som også arbejder med klientkontosystemet.

Vejledningen er blevet til i et tæt samarbejde med Finans Danmark og Danske Advokater.

Vejledningen er ikke juridisk bindende og udgør alene et bidrag til forståelse af klientkontovedtægten og kan således ikke erstatte en nærmere gennemgang af vedtægtens særskilte bestemmelser.

Med denne vejledning foreligger der for første gang en samlet kommentar til klientkontovedtægtens regler. Vejledningen er udarbejdet i oktober 2021 og vil blive suppleret med nye kommentarer, hvis der viser sig behov herfor.

Spørgsmål til klientkontovedtægten kan fortsat rettes til Advokatsamfundet.

Klientkontosystemet

En advokat modtager i praksis ofte penge for en klient. For at beskytte klientens penge er der oprettet et særligt klientkontosystem.

Klientkontosystemet har eksisteret siden 1942 og er en ordning, der muliggør, at advokaten opbevarer klientens penge, og dermed på mange måder smidiggør advokatens bistand til klienten. Klientkontovedtægten indeholder regler for advokatens behandling af de betroede midler. Det centrale ved klientkontosystemet er:

- adskillelsen af klientens midler fra advokatens egne midler
- klientens midler skal anbringes direkte på en særlig konto (klientbankkonto) i et pengeinstitut
- tilsvarskontoen skal til enhver tid udvise det samlede beløb, som klienterne har krav på, og dette skal altid stemme med det samlede indestående på klientbankkontiene
- advokaten alene er legitimeret til at råde over indeståender på en klientkonto
- der føres tilsyn med, at reglerne overholdes

Det er en del af Advokatrådets hovedopgave at føre tilsyn med advokaters overholdelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2. En del af dette tilsyn omfatter advokaters overholdelse af pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

De regler, som Advokatsamfundet har udarbejdet, findes i vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler – klientkontovedtægten. Klientkontovedtægten er senest ved justitsministerens bekendtgørelse nr. 2010 af 25/10/2021 blevet ændret, og ændringerne træder i kraft den 1. december 2021. Bekendtgørelsen er udarbejdet med hjemmel i retsplejelovens § 127.

Klientkontovedtægten fastsætter de nærmere regler for advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler samt Advokatsamfundets tilsyn med advokaters overholdelse af disse pligter. Herudover fastsætter vedtægten de nærmere regler for revisors attest i forbindelse med klientkontoerklæringen samt krav til pengeinstitutternes oprettelse og administration af klientbankkonti.

I det følgende gennemgås de vigtigste regler, begreber og termer. Vejledningen er bygget op kronologisk i forhold til vedtægtens paragraffer, så den kan læses i sin helhed eller anvendes som opslagsværk.

Klientkontovedtægten med bemærkninger

Nedenfor er klientkontovedtægten gengivet med kommentarer til de enkelte bestemmelser.

ANVENDELSESOMRÅDE

§ 1

Stk. 1. Denne vedtægt omfatter,

- 1) alle advokater, jf. dog stk. 2,
- 2) alle advokatselskaber, jf. retsplejelovens § 124, stk. 1,
- 3) andre medejere af advokatselskaber, jf. retsplejelovens § 124 c, stk. 1, nr. 2, og
- 4) enhver anden advokat, der som statsborger i en anden EU-medlemsstat, i et EØS-land eller i Schweiz varigt udøver advokatvirksomhed her i landet under sit hjemlands titel (EU-advokater).

Stk. 2. Den virksomhed, der udøves af en advokat som led i et ansættelsesforhold til en forening, organisation eller virksomhed, som ikke udøver advokatvirksomhed i henhold til retsplejelovens § 124, er kun omfattet af vedtægtens §§ 14-19 om tilsyn.

Bemærkninger til § 1

Stk. 1, nr. 1

Vedtægten omfatter alle advokater uanset ansættelses- eller beskæftigelsesforhold, herunder:

- Advokater, der driver selvstændig advokatvirksomhed som enkeltmandsvirksomhed eller som interessent i et advokatinteressentskab
- Advokater, der driver advokatvirksomhed i selskabsform (A/S, ApS, P/S m.v.)
- Advokater, der er ansat i advokatvirksomheder
- Advokater med beskikkelse, som ikke længere driver advokatvirksomhed eller er uden arbejde

Stk. 1, nr. 2

Vedtægten omfatter alle advokatselskaber uanset selskabsform, herunder:

- Advokatdriftsselskaber (A/S, ApS og P/S m.v.)
- Advokatholdingselskaber
- Advokatselskaber, der er interessenter i advokatinteressentskaber

Stk. 1, nr. 3

Vedtægten omfatter andre medejere af advokatselskaber, nemlig ikke-advokater der i medfør af retsplejelovens § 124 c, stk. 1, nr. 2, kan eje under 10 % af aktierne eller anparterne.

Stk. 1, nr. 4

Vedtægten omfatter enhver anden advokat fra et medlemsland af EU eller EØS eller fra Schweiz, der i medfør af etableringsdirektivet varigt udøver advokatvirksomhed i Danmark under sit hjemlands titel.

Stk. 2

Virksomheds- og organisationsansatte advokater er også omfattet af klientkontovedtægten, men deres virksomhed er kun omfattet af vedtægtens regler om tilsyn.

Det følger af retsplejelovens § 124, stk. 1, at virksomheden/organisationen ikke må "udøve advokatvirksomhed", da dette er forbeholdt advokatfirmaer. Dermed kan man som virksomheds- og organisationsansat heller ikke "udøve advokatvirksomhed" som led i ansættelsen. De penge, som en virksomheds- eller organisationsansat advokat som led i sin ansættelse modtager i relation til virksomhedens kunder, er således ikke betroede midler i henhold til klientkontovedtægten, men skal tilgå arbejdsgiveren. I sådanne tilfælde skal en virksomheds- og organisationsansat advokat blot tilkendegive i erklæringen, at klienttilsvaret har været nul hele året.

Driver en virksomheds- og organisationsansat advokat derimod advokatvirksomhed ved siden af sin ansættelse, er advokaten omfattet af klientkontovedtægtens regler om indsættelse af betroede midler på klientkonto samt daglig bogføring og regulering m.v. for så vidt angår denne virksomhed.

KLIENTTILSVAR

§ 2

Stk. 1. Det samlede beløb, som er betroet advokaten eller advokatselskabet som led i advokatvirksomhed, betegnes i denne vedtægt som klienttilsvaret.

Stk. 2. Klienttilsvaret skal indestå på en særlig konto i pengeinstitut (klientbankkonto). Klientbankkontoen skal betegnes som klientkonto.

Stk. 3. Klienttilsvaret kan indestå i danske kroner og i fremmed valuta.

Stk. 4. Penge, der indgår i klienttilsvaret, skal uden unødigt ophold indsættes på en klientbankkonto.

Stk. 5. Beløb, der ikke er modtaget som led i advokatvirksomhed, indgår ikke i klienttilsvaret og kan ikke indsættes på en klientbankkonto.

Stk. 6. Penge, som en advokat eller et advokatselskab modtager fra et interessentskab eller andet skattetransparent selskab, hvori advokaten eller selskabet er medejer, indgår i klienttilsvaret.

Bemærkninger til § 2

Stk. 1

Klienttilsvar er penge, som advokaten eller advokatselskabet har modtaget på vegne af en klient. Til klienttilsvaret henregnes alene penge, som advokaten har modtaget som led i advokatvirksomhed, det vil sige som led i udførelsen af en opgave for en klient.

Eksempler på typiske opgaver med klienttilsvar:

- Stiftelse af selskab, kapitalændring
- Køb af "skuffeselskab"
- Virksomhedsoverdragelse
- Salg af aktiver
- Salg af fast ejendom
- Inkassovirksomhed
- Likvidationer og tvangsopløsning
- Dødsboer
- Konkursboer
- Panthaversager
- Forsikrings- og erstatningssager
- Formueforvaltning

Hvis advokaten opkræver depositum til sikkerhed for sit honorar eller på anden måde til dækning af fx retsafgift eller honorar til en skønsmand eller anden tredjemand, skal depositum indbetales til advokatens klientkonto.

Stk. 2

Det centrale ved klientkontosystemet er adskillelsen af klienternes midler fra advokatens egne midler. Når en advokat eller et advokatselskab som led i advokatvirksomhed modtager penge for sin klient, skal pengene indsættes på en særlig konto i et pengeinstitut. Til denne særlige konto stilles det krav, at det udtrykkeligt både i forhold til pengeinstituttet, til tredjemand og til advokaten selv fastslås ved betegnelse på kontoen og kontoudskrifter, at det er en klientbankkonto. Herved bliver det tydeligt for enhver, at klientens penge er omfattet af de særlige regler i klientkontovedtægten, hvorved de bliver opbevaret og behandlet på en sådan måde, at klienten nyder en særlig beskyttelse.

Stk. 3

I forbindelse med at advokater bistår udenlandske klienter med aktivitet i Danmark eller danske klienter med aktivitet i udlandet, modtager advokater ofte penge for klienten i anden valuta end danske kroner.

Det er med vedtægten § 2, stk. 3 fastslået, at betroede midler modtaget i anden valuta end danske kroner er en del af klienttilsvaret og skal behandles efter reglerne i klientkontovedtægten. Det er endvidere præciseret, at klienttilsvaret kan indestå i både danske kroner og i fremmed valuta.

Stk. 4

Klientens penge skal stå på en klientbankkonto for at blive omfattet af de særlige regler i klientkontovedtægten, og det er derfor af afgørende betydning, at klientens penge indsættes direkte på en klientbankkonto eller uden unødigt ophold indsættes på en klientbankkonto.

Stk. 5

En advokat må ikke oppebære penge for tredjemand, medmindre det sker som led i advokatvirksomhed, det vil sige som led i udførelsen af en opgave for en klient. Det følger direkte af bestemmelsen i § 2, stk. 5, at penge, der ikke er modtaget som led i advokatvirksomhed, ikke indgår i klienttilsvaret, og at de dermed ikke kan indsættes på en klientbankkonto.

Stk. 6

Hovedreglen er, at advokatens egne midler ikke indgår i klienttilsvaret. I de tilfælde, hvor advokatens midler imidlertid ikke kan adskilles fra klienten, fordi advokaten selv er medejer af klienten, vil advokatens midler som en del af klientens midler indgå i klienttilsvaret.

§ 3

Stk. 1. Advokaten og advokatselskabet skal have indrettet klientbogholderiet således, at det viser de enkelte mellemværender og det samlede klienttilsvar i danske kroner.

Stk. 2. Klientbogholderiet skal føres i danske kroner hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben, og på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden.

Stk. 3. Advokatvirksomheden betragtes som åben på alle dage, hvor der er personale til stede, og hvor virksomheden ud ad til i øvrigt fremstår tilgængelig.

Bemærkninger til § 3

Stk. 1

Der påhviler advokater og advokatselskaber, der har klienttilsvar, en pligt til i sit bogholderi at føre klienttilsvaret på en særlig tilsvarkonto, der til enhver tid viser de enkelte mellemværender og det samlede tilsvaret af betroede midler.

Klienttilsvaret bliver således omfattet af advokatens eller advokatselskabets bogholderi og skal føres i et passende bogføringssystem, som opfylder de minimumskrav, der er til bogføring i en virksomhed, herunder blandt andet krav om transaktionsspor og kontrolspor. Det betyder, at det ikke er tilstrækkeligt, at klientbogholderiet føres manuelt i Excel eller anden form for regneark ved siden af advokatens eller advokatselskabets almindelige bogholderi.

Stk. 2

Klientkontovedtægten stiller krav om, at klientbogholderiet skal føres i danske kroner dagligt.

Eftersom klienttilsvaret skal opgøres i danske kroner, er det nødvendigt at omregne klienttilsvaret, som er modtaget og indestår i udenlandsk valuta, til grundvalutaen (danske kroner), således at det kan indgå i opgørelsen af det samlede klienttilsvaret i danske kroner.

Bogføringsloven angiver flere steder, at der skal tages hensyn til art og omfang af en virksomheds aktiviteter og transaktioner, når virksomhedens bogføring skal tilrettelægges og udføres. Kravene til bogføringen afhænger herved af virksomhedens størrelse i bred forstand, antallet af transaktioner, deres økonomiske omfang og sammenhænge. Men også andre forhold kan være af betydning, fx virksomhedens branche, grænseoverskridende karakter og kompleksitet samt særlige hensyn til interessegrupper.

For den advokat og det advokatselskab, der oppebærer betroede midler for en klient, gælder der et særligt hensyn til klienten. Det særlige hensyn til klienten har udmøntet sig i klientkontovedtægten skærpede krav til, hvordan advokatens og advokatselskabets klientbogholderi skal indrettes og føres.

Et af de helt centrale elementer i klientkontosystemet er, at advokaten og advokatselskabet til enhver tid skal kunne vise de enkelte mellemværender og det samlede klienttilsvaret af betroede midler. Grundlaget for til enhver tid at kunne udvise størrelsen af klienttilsvaret er, at klientbogholderiet til enhver tid er ajourført. Der påhviler derfor advokaten og advokatselskabet en pligt til at bogføre hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben, og på dage, hvor der ellers foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden.

Klientkontovedtægten udgør på denne måde et væsentligt supplement til bogføringsloven.

Definitionen på daglig bogføring var efter den tidligere klientkontovedtægt "en gang hver arbejdsdag". Begrebet "arbejdsdag" har tidligere refereret til det fastsatte tidsrum på en arbejdsplads, hvor kontoret var fysisk åbent, og hvor arbejdet skulle udføres. I en tid hvor begrebet "arbejdsdag" har været og fortsat er i forandring, og hvor der er stor variation i arbejdstidens længde og arbejdstidens placering på døgnet/ugen, har det været vanskeligt at fortolke begrebet "arbejdsdag" i praksis. Realiteten er, at der arbejdes på alle tider af døgnet, i weekender og i ferier, når arbejdet/klienterne kræver det. Herudover har en øget digitalisering bidraget til, at der ikke længere kun arbejdes fra advokatkontoret, når det er fysisk åbent, men fra alle steder og på alle tidspunkter, hvor der er adgang til internet, og man kan kommunikere samt tilgå e-boks og netbank med henblik på at registrere indbetalinger eller overføre penge m.v.

Der har således været et behov for at udvide definitionen af "en gang hver arbejdsdag".

Klientkontovedtægten kræver nu, at klientbogholderiet ikke alene føres på normale arbejdsdage,

hvor kontoret er fysisk åbent, men også på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden, som påvirker klienttilsvaret.

Stk. 3

Formuleringen i stk. 3 dækker både den aktivitet, der foregår i advokatvirksomheden, når der er personale til stede i virksomheden for at arbejde, og dels hvor det er muligt at komme i kontakt med virksomheden, fysisk eller digitalt. Hvis kontoret er lukket, men advokaten eksempelvis hjemmefra kommunikerer med klienten og dermed fremstår tilgængelig, vil advokatvirksomheden blive betragtet som åben.

Hvis advokaten ydermere foretager økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden, som påvirker klienttilsvaret, skal klientbogholderiet – i modsætning til den tidligere klientkontovedtægt – også føres på den dag.

§ 4

Stk. 1. Hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben, og på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden, skal det sikres, at der er overensstemmelse mellem klienttilsvaret ifølge bogholderiet og det samlede indestående på klientbankkontiene.

Stk. 2. Dette skal kunne dokumenteres, også når der ikke har været bevægelser i forhold til klienttilsvaret eller på klientbankkontiene.

Stk. 3. Advokatrådet kan meddele dispensation fra reglerne i stk. 1 og 2 og § 3, stk. 2, hvis det under hensyn til tilsvarets størrelse, antallet af posteringer og omstændighederne i øvrigt findes ubetænkeligt. Ansøgning skal ske på en særlig formular, der skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Bemærkninger til § 4

Stk. 1

I forlængelse af kravet om bogføring hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben, og på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden, påhviler der endvidere advokaten en pligt til at sikre, at der er overensstemmelse mellem klienttilsvaret ifølge bogholderiet og det samlede indestående på klientbankkontiene. Som følge heraf har advokaten pligt til at foretage regulering af indestående på klientbankkontiene, så der er overensstemmelse mellem klienttilsvaret ifølge bogholderiet og det samlede indestående på klientbankkontiene.

Dette skal ske hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben, og på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden.

Stk. 2

Advokaten skal kunne dokumentere, at der er overensstemmelse mellem klienttilsvaret ifølge bogholderiet og det samlede indestående på klientbankkontiene.

Denne dokumentationspligt er præciseret, idet den nu udtrykkeligt også gælder på de dage, hvor der ikke er foretaget bogføring og/eller regulering, fordi der ikke har været transaktioner eller bevægelser, som har påvirket klienttilsvaret.

Det er Advokatrådets opfattelse, at dokumentationspligten er iagttaget, hvis der foreligger udskrifter eller skærmpoint. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt blot at kontrollere på skærmen dagligt uden udskrift eller skærmpoint.

Stk. 3

Hvis en advokat eller et advokatselskab kun har få daglige posteringer i klientbogholderiet, og indestående på klientbankkontoen er begrænset, vil advokaten efter omstændighederne kunne blive meddelt dispensation, således at der kun skal ske bogføring og regulering typisk 2-3 gange om ugen. Dispensationen meddeles for 1 år ad gangen.

Ansøgning om dispensation til daglig klientbogføring og regulering skal ske på en særlig formular, som findes på Advokatsamfundets hjemmeside, og sendes til Advokatsamfundets mail på tilsyn@sikker.advokatsamfundet.dk.

§ 5

Mindst en gang hver måned skal advokaten eller advokatselskabet sikre, at summen af de enkelte mellemværender stemmer med det samlede klienttilsvar. Dokumentation for afstemningen skal opbevares i mindst to år.

Bemærkninger til § 5

Klientkontovedtægten stiller krav om, at advokaten og advokatselskabet mindst en gang hver måned afstemmer og dokumenterer de enkelte mellemværender med det samlede klienttilsvar. Denne månedsafstemning af klienttilsvaret skal bruges til løbende at give et retvisende billede af, hvor meget klienterne hver især og samlet har til gode hos advokaten og advokatselskabet.

Ved afstemning af klienttilsvaret opgøres tilsvaret og tilgodehavende på hver enkelt sag, og summen af tilsvaret på de enkelte sager afstemmes op imod det samlede tilsvaret og tilgodehavende i henhold til tilsvarkontoen (jf. råbalancen). Det samlede tilsvaret skal naturligvis svare til indestående på klientbankkonti i pengeinstituttet (jf. kontoudskrifter).

Afstemning af klienttilsvaret er en ekstra kontrol for at sikre sig, at alle bevægelser, som påvirker klienttilsvaret, er medtaget og bogført korrekt på de rigtige konti.

Der er således tale om en periodeafstemning af klienttilsvaret, som skal ske mindst en gang om måneden. Det kan imidlertid være en god idé løbende at afstemme klienttilsvaret for på et så tidligt tidspunkt som muligt at opdage og korrigere eventuelle bogføringsfejl.

Der påhviler endvidere advokaten og advokatselskabet en dokumentationspligt for den månedlige afstemning af klienttilsvaret. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 2 år og skal til enhver tid på forlangende kunne fremvises til revisor i forbindelse med revisorerklæringen, en besluttet revisorundersøgelse eller til Advokatrådets sekretariat i forbindelse med et tilsynsbesøg. Det er således ikke tilstrækkeligt, at klienttilsvaret løbende afstemmes på skærmen uden udskrift eller anden form for skriftlig dokumentation for den månedlige afstemning.

VALUTA

§ 6

Stk. 1. Hver klientbankkonto må kun have indestående i én valuta.

Stk. 2. Omveksling kan kun ske efter forudgående aftale med klienten eller anden berettiget person.

Stk. 3. Kurstab på omvekslede beløb, som senere tilbageføres eller videresendes i den oprindelige valuta, bæres af klienten eller anden berettiget person.

Stk. 4. Kursgevinst på omvekslede beløb, som senere tilbageføres eller videresendes i den oprindelige valuta, tilskrives klienten eller anden berettiget person.

Stk. 5. Advokaten eller advokatselskabet skal oplyse parter, der bliver påvirket af kurstab eller kursgevinst, om reglerne i stk. 1-4.

Bemærkninger til § 6

Stk. 1

Eftersom det ikke er muligt at have forskellige valutaer indestående på samme klientbankkonto, skal der oprettes en klientbankkonto pr. valutaenhed. Det præciseres i stk. 1, at det ikke er muligt at have forskellige valutaer indestående på samme klientbankkonto.

Stk. 2

Når en advokat som led i advokatvirksomhed modtager penge for sin klient, og beløbet modtages i anden valuta end danske kroner, har klienten en berettiget forventning om, at beløbet forbliver stående i den valuta, hvori det er indbetalt til klientbankkontoen.

Eftersom omveksling til anden valuta indebærer en kursrisiko, herunder et kurstab som skal bæres af klienten eller anden berettiget person, kan omveksling ifølge klientkontovedtægten kun ske efter forudgående aftale med klienten eller anden berettiget person.

Kravet om forudgående aftale indebærer, at aftale om omveksling skal indgås på et tidspunkt, hvor kursrisikoen endnu ikke er indtrådt, det vil sige forinden, der sker omveksling.

Klientkontovedtægten stiller ikke særlige formkrav til, hvordan denne aftale skal indgås, men det er som i mange andre sammenhænge advokatens ansvar at kunne dokumentere, at der foreligger en aftale med klienten eller anden berettiget person.

Se om "anden berettiget person" under bemærkningerne til stk. 3.

Stk. 3

Eftersom det er klientens penge, der indsættes på klientbankkontoen til fordel for klienten, er det – som ved andre krav, der udspringer af forvaltning af beløb – klienten, der skal betale omkostningerne forbundet med klienttilsvaret.

Kurstab i forbindelse med omveksling til anden valuta, som senere veksles tilbage til den oprindelige valuta, modregnes i det indestående beløb. I tilfælde, hvor beløbet efter aftale skal udbetales til en anden end klienten, er det derfor denne anden person ("anden berettiget person"), der kommer til at bære kurstabet. Det gælder eksempelvis, hvis fire interessenter hver indbetaler et beløb i anden valuta end danske kroner til den ene interessents advokat med henblik på etablering af en virksomhed. Hvis etableringen af virksomheden opgives, eller der er overskud efter etablering af virksomheden, er der et beløb til fordeling blandt de fire interessenter. Når beløbene veksles tilbage og tilbagebetales i den oprindelige valuta, kan kursen være faldet. Det kurstab, der derved opstår, vil både klienten og de øvrige interessenter komme til at bære i forbindelse med udbetalingen af beløbene.

Stk. 4

På samme måde er det klienten eller anden berettiget person, der skal godskrives kursgevinsten i forbindelse med omveksling til anden valuta, som omvendt skal bære tabet ved et kursfald, jf. stk. 3.

Se om "anden berettiget person" under bemærkningerne til stk. 3.

Stk. 5

Der er i en række sammenhænge krav til advokaten om, at klienten orienteres om forhold, der kan have betydning for klientens dispositioner. Det gælder også ved kurstab og kursgevinst i forbindelse med valutaveksling. Kravet om orientering gælder foruden klienten også andre parter, der bliver påvirket af kurstabet og/eller kursgevinsten ("anden berettiget person").

Vedtægten indeholder ingen formkrav til, hvordan oplysningerne skal gives, men som i andre sammenhænge er det advokaten, der har forpligtelsen, og derfor også advokaten, der skal kunne dokumentere, at kravet er opfyldt. Det gør det anbefalelsesværdigt at give oplysningerne på skrift.

Der er heller ikke noget udtrykkeligt krav om, hvornår oplysningerne skal gives, men oplysningerne skal i hvert fald gives, forud for at omveksling sker, hvor grunden bliver lagt til et eventuelt kurstab henholdsvis kursgevinst.

KLIENTBANKKONTO

§ 7

Stk. 1. En klientbankkonto oprettes i advokatens eller advokatselskabets navn og er undergivet henholdsvis advokatens eller advokatselskabets rådighed.

Stk. 2. En klientbankkonto, hvor flere klienters penge indestår, betegnes "samleklientbankkonto".

Stk. 3. En advokat eller et advokatselskab kan kun have én samleklientbankkonto i hver valuta, medmindre advokaten eller advokatselskabet til enhver tid kan dokumentere i hvilket pengeinstitut, den enkelte klients midler er indestående i.

Stk. 4. Hvis der kun på en klientbankkonto indestår penge vedrørende en enkelt klient, betegnes kontoen "separat klientbankkonto". En advokat og et advokatselskab kan have én eller flere separate klientbankkonti. Separate klientbankkonti skal have vedtegning om den pågældende klients navn.

Bemærkninger til § 7

Stk. 1

En klientbankkonto oprettes i advokatens eller advokatselskabets navn og CVR-nr. og er dermed undergivet advokatens eller advokatselskabets rådighed.

Stk. 2

Der findes to typer klientbankkonti – samleklientbankkonto og separat klientbankkonto. På en samleklientbankkonto kan indestå klienttilsvar fra flere klienter.

Stk. 3

En advokat eller et advokatselskab kan som udgangspunkt kun have én samleklientbankkonto i hver valuta. Begrænsningen i antallet af samleklientbankkonti i samme valuta er indført som følge af, at reglerne om indskydergaranti ved pengeinstitutters konkurs blev ændret i 2015. Med ændringen i indskydergarantien blev der – i modsætning til tidligere, hvor der var fuld dækning for indskud på klientbankkonti – indført en begrænset dækning på indskud på 100.000 EUR til den reelle indskyder af midlerne (den reelle indskyder er klienten). Ved beregning af dækning fra indskydergarantien vil klientens indestående på en klientbankkonto blive lagt sammen med klientens eventuelle indeståender på egne konti i samme pengeinstitut. Denne ændring skabte et umiddelbart behov for, at det til enhver tid kan fastslås, i hvilket pengeinstitut hver klients midler er placeret. Dette er som udgangspunkt ikke muligt, hvis advokaten eller advokatselskabet har flere samleklientbankkonti i samme valuta, hvor der sker hel eller delvis overførsel af klienttilsvaret til en samleklientkonto i et andet pengeinstitut end oprindeligt indsat. Det samme er tilfældet, hvis der sker regulering fra en samleklientbankkonto, som vedrører klienttilsvar indestående på flere samleklientbankkonti i andre pengeinstitutter. Derfor er der indført en begrænsning om kun én samleklientbankkonto i hver valuta.

Bestemmelsen i stk. 3 giver imidlertid mulighed for, at advokater og advokatselskaber kan have flere samleklientbankkonti, enten en samleklientkonto i hver valuta eller flere samleklientkonti i samme valuta i forskellige pengeinstitutter. Denne mulighed stiller imidlertid krav om, at advokatvirksomheden

har indrettet klientbogholderiet på en sådan måde, at advokaten i forhold til omverdenen kan dokumentere, at det til enhver tid vil kunne fastslås, i hvilket pengeinstitut hver klients midler indestår.

Et system til håndtering af flere samle klientkonti, hvor der alene oprettes en samle klientkonto i hver valuta, frembyder ikke problemer i relation til at kunne dokumentere, i hvilket pengeinstitut hver klients midler indestår. Betroede midler modtaget i eksempelvis EUR vil forblive indestående på advokatvirksomhedens samle klientkonto i EUR, og på samme måde vil betroede midler modtaget i USD forblive indestående på advokatvirksomhedens samle klientkonto i USD m.v.

Et system til håndtering af flere samle klientkonti i samme valuta (fx DKK) i forskellige pengeinstitutter, men hvor advokatvirksomheden ikke foretager en samlet regulering fra en samle klientbankkonto eller ikke flytter rundt på indestående i DKK mellem de forskellige samle klientkonti i DKK i forskellige pengeinstitutter, frembyder heller ikke problemer i relation til at kunne dokumentere, i hvilket pengeinstitut hver klients midler indestår. Klientens midler indestår på den samle klientkonto i det pengeinstitut, som pengene oprindeligt er blevet indbetalt til.

Et system til håndtering af flere samle klientkonti i samme valuta (fx DKK) i forskellige pengeinstitutter, og hvor advokatvirksomheden foretager en samlet regulering fra en samle klientbankkonto eller af forskellige hensyn flytter rundt på indestående i DKK mellem de forskellige samle klientkonti i DKK i forskellige pengeinstitutter, vil kræve, at advokaten i forhold til omverdenen kan dokumentere, at det til enhver tid vil kunne fastslås, i hvilket pengeinstitut hver klients midler indestår.

Eksempel på håndtering af flere samle klientkonti i samme valuta:

Et sådant system vil fx kunne etableres ved, at advokatvirksomheden mindst en gang hver dag skal nulstille/tømme alle samle klientkonti i samme valuta (fx DKK) og overføre det samlede indestående til én samle klientkonto i samme valuta (fx DKK). Den daglige nulstilling/tømning skal foretages i forbindelse med den daglige regulering, jf. vedtægtens § 4, stk. 1, inden for bankens åbningstid. På reguleringstidspunktet vil det samlede indestående, som ikke kan henføres til separate klientkonti, således være indestående på én samle klientkonto per valuta, og advokatvirksomheden dokumenterer således på dette tidspunkt, i hvilket pengeinstitut hver enkelt klients indestående befinder sig.

I perioden mellem de daglige reguleringer vil nye indbetalinger i hvert pengeinstitut kunne henføres til de klienter, som har indbetalt beløbene, uanset at disse befinder sig på forskellige hovedklientkonti. Advokatvirksomheden vil således kunne henføre de modtagne indbetalinger til den klient, der har foretaget indbetalingen, frem til næste nulstilling/tømning ved næste daglige regulering.

Stk. 4

Den separate klientbankkonto er oprettet i advokatens navn, men med vedtegning om klientens navn og CVR-/CPR-nr., og der indestår kun penge vedrørende den pågældende klient.

Klientkontovedtægten indeholder ikke forskrifter om, hvornår en advokat skal oprette en separat klientkonto frem for at lade klienttilsvaret stå på en samle klientkonto. I visse sager, hvor der eksempelvis er mange bevægelser på klienttilsvaret, kan det være hensigtsmæssigt at overføre klienttilsvaret til en separat klientbankkonto. På samme måde kan det være hensigtsmæssigt at overføre klienttilsvaret til en separat klientbankkonto i visse sager, hvor klienttilsvaret skal indestå i en længere periode.

I bobestyrerboer, hvor bobestyreren er en advokat, er der krav om oprettelse af en separat klientbankkonto, hvis der er kontante midler i et bo. Det følger af bekendtgørelse nr. 808 af 29. juni 2011 med senere ændringer om bobestyrer, at der skal oprettes en konto i bobestyrerens navn med vedhæftning om boets navn¹.

¹ Jf. § 21, stk. 1 i bkg. nr. 808 af 29. juni 2011 om bobestyrere.

Tilsvarende er der i konkursboer, hvor kurator er en advokat, krav om oprettelse af en separat klientbankkonto, hvis der er kontante midler i et bo. Det følger af bekendtgørelse nr. 137 af 12. februar 2010 med senere ændringer, at der skal oprettes konto i kurators navn med vedtegning om boets navn.²

§ 8

Advokaten eller advokatselskabet må kun oprette klientbankkonti i pengeinstitutter, som skriftligt over for advokaten har forpligtet sig til at overholde følgende betingelser:

- 1) Pengeinstituttet skal ikke ved modregning eller på anden måde kunne disponere over noget på en klientbankkonto indestående beløb.
- 2) På en klientbankkonto må bortset fra interne overførsler mellem advokatens eller advokatselskabets klientbankkonti kun hæves:
  - a) med betalingskort (debetkort),
  - b) ved pengeoverførsel, herunder fremtidige overførsler foretaget i henhold til advokatens eller advokatselskabets instruks, jf. § 10, hvor det af betalingsafsenderens konto fremgår, hvem der har beordret overførslen, og til hvilken konto beløbet er overført,
  - c) negative renter, jf. § 12,
  - d) gebyrer, jf. § 13, eller
  - e) ved en af Advokatrådet i øvrigt godkendt betalingsmetode.

Bemærkninger til § 8

Når en klientbankkonto oprettes i advokatens eller advokatselskabets navn, er den undergivet henholdsvis advokatens eller advokatselskabets rådighed. Det er helt essentielt, at en advokat, der har betroede midler for en klient, har den fulde kontrol og råderet over klientens midler.

Det betyder samtidig, at pengeinstitutterne er begrænset i deres normale adgang til at disponere over indestående på en bankkonto. Et pengeinstitut er dermed – for at kunne oprette klientbankkonti – forpligtet til at erklære sig indforstået med, at pengeinstituttet ikke for noget mellemværende med en advokat eller et advokatselskab, der har oprettet en klientbankkonto, kan gøre modregning gældende eller på anden måde disponere over indestående på en klientbankkonto.

I henhold til den oprindelige klientkontovedtægt var det Advokatsamfundet, over for hvem pengeinstituttet skulle afgive en sådan § 8-erklæring om overholdelse af betingelserne, jf. ovenfor, for at kunne oprette klientbankkonti til advokater. Dette system har imidlertid vist sig uhensigtsmæssigt, idet der ved oprettelsen af en klientbankkonto er tale om et forretningsforhold mellem pengeinstituttet og advokatvirksomheden. Det blev derfor med den seneste klientkontovedtægt, der trådte i kraft den 1. marts 2020, ændret således, at pengeinstituttet skriftligt over for advokaten skal forpligte sig til at overholde betingelserne i § 8 for at kunne oprette klientbankkonti.

For at lette pengeinstitutternes og advokaternes håndtering af kravet i § 8 er der i vejledningens bilag 1 beskrevet en standarderklæring. Advokatsamfundet, Danske Advokater og Finans Danmark anbefaler, at pengeinstitutterne i deres § 8-erklæring over for advokaten eller advokatselskabet anvender formuleringen i denne standarderklæring. Indholdet af erklæringen er enslydende med den erklæring, som pengeinstitutterne før den 1. marts 2020 skulle afgive til Advokatsamfundet.

² Jf. § 5, stk. 1, i bkg. nr. 137 af 12. februar 2016 om tilsyn med konkursboer.

§ 9

Stk. 1. På en klientbankkonto må advokaten og advokatselskabet kun hæve følgende:

- 1) Beløb, som udbetales til en klient eller som led i behandling af klientens sag.
- 2) Beløb, som advokaten eller advokatselskabet har til gode hos en klient i henhold til bogført mellemværende, der berettiger til modregning.
- 3) Beløb, som efter opgørelse og afstemning overstiger advokatens eller advokatselskabets samlede tilsvær.

Stk. 2. Beløb, som hæves i henhold til stk. 1, nr. 1 eller 2, må ikke overstige tilsværet over for klienten.

Stk. 3. Beløb, som hæves i henhold til stk. 1, nr. 2 eller 3, skal indsættes på advokatens eller advokatselskabets driftskonto i pengeinstitut.

Stk. 4. Salærer må, selv om de er indtjent, ikke hæves på klientbankkontoen, uden at salæret samtidig bogføres, og faktura tilstilles klienten.

Bemærkninger til § 9

Stk. 1

En klientbankkonto er oprettet i advokatens eller advokatselskabets navn og CVR-nr. og er dermed undergivet advokatens eller advokatselskabets rådighed.

Advokaten eller advokatselskabets rådighed er nærmere beskrevet i § 9, som indeholder en udtømmende opstilling af de situationer, hvor advokaten eller advokatselskabet er berettiget til at hæve beløb på klientbankkontoen. I alle andre situationer end de nedenfor anførte vil der være tale om uberettiget hævnning på en klientbankkonto.

På klientbankkontoen må advokaten kun hæve i følgende situationer:

- 1) Når der sker udbetaling af beløb til en klient eller for en klients regning som led i behandlingen af klientens sag, jf. stk. 1, nr. 1. Der kan i den situation højst ske udbetaling af et beløb svarende til klienttilsværet over for den pågældende klient, jf. stk. 2.
- 2) Når der sker udbetaling af beløb, som advokaten eller advokatselskabet har til gode hos en klient, i henhold til bogført mellemværende, som berettiger til modregning, jf. stk. 1, nr. 2. Advokaten er almindeligvis berettiget til at foretage modregning, når de almindelige modregningsbetingelser er til stede, herunder når advokaten har faktureret klienten. Den almindelige modregningsadgang kan være begrænset, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at modregning vil være urimelig. Således begrænses adgangen til modregning i tilfælde, 1) hvor beløbet er indbetalt til klientbankkontoen ved en fejl, 2) hvor beløbet klart er indbetalt til dækning af et andet skyldforhold eller er

”øremærket” til anvendelse til bestemt formål, eller 3) hvor betaling er sket til dækning af skyldnerens kreditorer i almindelighed. Såfremt der er modregningsadgang, kan der højst ske udbetaling af et beløb svarende til klienttilsvaret over for den pågældende klient, jf. stk. 2. Sådanne beløb skal udbetales til advokatens eller advokatselskabets driftskonto, jf. stk. 3.

- 3) Når der sker udbetaling af beløb som led i den daglige regulering af for meget indestående på klientbankkontiene efter opgørelse og afstemning af klienttilsvaret, jf. stk. 1, nr. 3. Sådanne beløb skal udbetales til advokatens eller advokatselskabets driftskonto, jf. stk. 3.

Stk. 2

Når der hæves på klientbankkontoen i de situationer, der er nævnt under nr. 1) og 2) ovenfor, kan der højst ske udbetaling af et beløb svarende til klienttilsvaret over for den pågældende klient.

Stk. 3

Når der hæves på klientbankkontoen i de situationer, der er nævnt under nr. 2) og 3) ovenfor, skal der ske indsættelse af beløbet på advokatens eller advokatselskabets driftskonto.

Stk. 4

En advokat er efter omstændighederne berettiget til at opkræve et depositum ved sagens begyndelse eller under sagens behandling til sikkerhed for sit salær og omkostninger. Indbetaling af depositum skal ske til advokatens eller advokatselskabets klientbankkonto.

I de situationer, hvor der er indbetalt depositum til klientbankkontoen, honoreres advokaten ved at debitere sit salær i det indbetalte depositum i forbindelse med sagens afregning. Uagtet at salæret er indtjent, må det først hæves på klientbankkontoen, når det er bogført, og der samtidig er tilstillet klienten en faktura. Ved salærnota i bobestyrerboer og konkursboer skal salæret endvidere være godkendt af skifteretten.

§ 10

Advokaten eller advokatselskabet kan give pengeinstituttet instruks om fremtidige pengeoverførsler fra klientbankkontoen, hvis der ifølge klientbogholderiet utvivlsomt vil være dækning for overførslerne på det tidspunkt, hvor de skal gennemføres og bogføres.

Bemærkninger til § 10

Bestemmelsen i § 10 vedrører muligheden for, at en advokat eller et advokatselskab kan give pengeinstituttet instruks om fremtidig overførsel fra klientbankkontoen, forudsat at der på det tidspunkt, hvor overførslen gennemføres, utvivlsomt vil være dækning for overførslen.

Det er advokaten eller advokatselskabet, som afgiver instruks, og det må derfor antages, at det er advokaten eller advokatselskabet, som er ansvarlig for, at der er afgivet korrekt instruks om overførslen, og at der vil være dækning til overførslerne, men der er i øvrigt ingen formkrav til, hvordan instruks skal afgives.

RENTER OG GEBYRER

§ 11

Advokaten eller advokatselskabet har pligt til at afgive indvundne renter af sit tilsvarende over for en klient eller anden berettiget person med mindre særlig aftale foreligger. Advokaten eller advokatselskabet kan afkræve klienten negative renter.

Bemærkninger til § 11

Reglerne om forrentning af klientmidler findes i klientkontovedtægtens § 11 og er med den nye vedtægt blevet ændret og præciseret på en række punkter.

Klientkontovedtægten er oprindeligt udformet i en tid og i et rentemiljø, hvor de negative renter endnu ikke var indført på klienters indestående på advokaters klientbankkonti. Den oprindelige klientkontovedtægt indeholdt således alene et krav om afgivelse af positive renter af klienttilsvaret over for en klient, under iagttagelse af en række særlige bestemmelser, der fritog advokaten for at afgive visse positive renter over for klienten.

Som følge af at der i markedet er en klar indikation på, at de negative renter er kommet for at blive nogen tid endnu, har Advokatsamfundet fundet behov for at ændre og præcisere bestemmelserne om forrentning af klientmidler over for en klient.

Reglerne om forrentning af klientmidler er blevet ændret således, at positive og negative renter behandles ens. Eftersom det er klientens penge, der indsættes på klientbankkontoen til fordel for klienten, afregnes alle tilskrevne positive renter klienten. På samme måde afregnes alle tilskrevne negative renter ligeledes over for klienten.

Bestemmelsen giver imidlertid, på samme måde som den tidligere klientkontovedtægt, mulighed for at indgå en "særlig aftale" med klienten om, at positive renter på klientbankkontoen ikke eller kun delvist afregnes klienten. Det er som i mange andre sammenhænge advokaters ansvar at kunne dokumentere, at en sådan aftale foreligger, og tillige sikre, at klientens accept er givet på et oplyst grundlag.

Indberetningspligt til SKAT:

Efter bestemmelsen i skatteindberetningslovens § 12, stk. 1, skal pengeinstitutter, advokater og andre, der modtager eller formidler indskud, hvert år til Skatteforvaltningen indberette størrelsen af ydede, tilskrevne eller opkrævede renter og andet afkast til de enkelte kontohavere og eventuelle rentenydere i det forudgående år samt størrelsen af det indestående beløb ved udløbet af det forudgående år, og de enkelte kontohaveres ejerandel heraf.

Advokater er kun omfattet af denne indberetningspligt for så vidt angår renter og indestående vedrørende klienter, som har/har haft indestående på en samleklientkonto. Er klientkontoen oprettet som en separat klientkonto i advokatens navn, med vedtegning om klientens navn og CVR-/CPR-nr., er pengeinstituttet indberetningspligtig for så vidt angår renter og indestående vedrørende klienten.

§ 12

Stk. 1. Advokaten eller advokatselskabet kan give pengeinstituttet tilladelse til at hæve negative renter fra en klientbankkonto.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte tilladelse forudsætter, at advokaten eller advokatselskabet i forbindelse med etablering af advokatens opdrag har orienteret klienten herom eller uden unødigt ophold efter pengeinstituttets hævning indsætter beløb på klientbankkontoen svarende til det hævdede beløb.

Stk. 3. Advokaten eller advokatselskabet bogfører betalingen på datoen for den faktiske hævning på klientbankkontoen.

Bemærkninger til § 12

Reglerne om pengeinstitutternes adgang til at hæve negative renter på en klientbankkonto findes i klientkontovedtægtens § 12 og er med den nye vedtægt blevet lempet på en række punkter. Lempelserne er fundet forsvarlige, da pengeinstitutternes renter (og gebyrer, jf. § 13) er omkostninger, som pengeinstituttet utvivlsomt har krav på, og som kan fastlægges rimeligt præcist.

Stk. 1

Pengeinstitutterne er begrænset i deres normale adgang til at disponere over indeståendet på en klientbankkonto. Dette gælder også pengeinstitutternes adgang til at hæve negative renter og gebyrer på en klientbankkonto.

For at undgå dobbeltarbejde i forbindelse med pengeinstitutternes renteberegning/tilskrivning på en klientbankkonto, når hævning sker på anden anvist bankkonto med advokaternes deraf følgende dobbeltbogføring og evt. inddækning fra klientbankkontoen, har Advokatsamfundet fundet behov for at lempe betingelserne for pengeinstitutternes adgang til at hæve negative renter direkte på en klientbankkonto.

Advokaten eller advokatselskabet kan således give pengeinstituttet tilladelse til at hæve negative renter direkte på en klientbankkonto, uanset om det er en samleclientkonto eller en separat klientbankkonto.

Stk. 2

Eftersom det er klientens penge, der indsættes på klientbankkontoen til fordel for klienten, forudsætter advokatens tilladelse til pengeinstituttet imidlertid, at advokaten eller advokatselskabet har orienteret klienten herom. Denne orientering skal ske i forbindelse med etablering af advokatens opdrag. Alternativt skal advokaten uden unødigt ophold efter pengeinstituttets hævning indsætte et tilsvarende beløb på klientbankkontoen.

§ 13

Stk. 1. Advokaten eller advokatselskabet kan give pengeinstituttet tilladelse til på klientbankkontoen at hæve gebyrer, der vedrører klientbankkontoen.

Stk. 2. § 12 finder tilsvarende anvendelse på aftaler med et pengeinstitut om hævnning af gebyrer efter stk. 1.

Bemærkninger til § 13

Stk. 1

Bestemmelsen omfatter alle gebyrer, som knytter sig til etablering, administration og services i forbindelse med brug af klientbankkontoen, herunder gebyrer for benyttelse af betalingskort knyttet til klientbankkontoen. Bestemmelsen i § 13 er på samme måde som § 12 en undtagelse til det absolutte udgangspunkt, at det kun er advokaten, der kan initiere de enkelte hævnninger på en klientbankkonto.

Stk. 2

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 12.

BETROEDE VÆRDIPAPIRER m.v.

§ 13a

Stk. 1. Enhver advokat og ethvert advokatselskab, som forvalter eller bortset fra sagsekspedition er legitimeret til at råde over tredjemand-tilhørende værdipapirer m.v., skal foretage nøjagtig registrering af disse. Registreringspligten omfatter værdipapirer af enhver art og omfatter således obligationer, aktier, pantebreve og gældsbreve.

Stk. 2. Registreringen skal indeholde en nøjagtig angivelse af, hvad der er registreret, og fra hvem det registrerede er modtaget. Værdipapirer, som advokaten eller advokatselskabet besidder, skal opbevares på en sådan måde, at det let kan konstateres, hvem de pågældende papirer tilhører.

Stk. 3. Værdipapirer, som er indskrevet eller som forvaltes i åbent depot (herunder aktiver registreret i VP Securities), kan ved advokatens eller advokatselskabets registrering opføres med deres betegnelse og samlede beløb uden specifikation af eventuelle numre, men med bemærkning om, at de er indskrevet henholdsvis forvaltes i åbent depot, og med angivelse af fuldstændig betegnelse af indskrivningsbeviset eller depotbeviset.

Bemærkninger til § 13a

Stk. 1

Som udgangspunkt oppebærer advokater og advokatselskaber som led i advokatvirksomhed oftest kontante pengebeløb for en klient. I visse situationer kan en advokat eller et advokatselskab som led i advokatvirksomhed også have behov for at forvalte eller råde over andre aktiver end pengebeløb for en klient, herunder fx værdipapirer af enhver art (aktier, obligationer, pantebreve og gældsbreve).

Bestemmelsen i stk. 1 indeholder en administrativ retningslinje om registreringspligt for de betroede værdipapirer.

Stk. 2.

Advokater og advokatselskaber, som har betroede værdipapirer for en klient, skal således foretage en nøjagtig registrering af hvilke værdipapirer, der er registreret, og fra hvem værdipapirerne er modtaget, således at det til enhver tid kan konstateres, hvem de pågældende værdipapirer tilhører.

Stk. 3

Ved registrering af betroede værdipapirer, som enten er indskrevet i åbent depot, eller som er registreret i VP Securities, kan advokaten og advokatselskabet nøjes med at foretage nøjagtig registrering af betegnelse, det samlede beløb samt bemærkning om, at det er depotaktier og med angivelse af depotbevis.

§ 13b

Stk. 1. Inden for den samme frist, som fastsættes af Advokatrådet i medfør af § 14, stk. 1 skal advokaten eller advokatselskabet drage omsorg for, at enhver, for hvem advokaten eller advokatselskabet har værdipapirer til forvaltning, modtager en fortegnelse over disse papirer.

Stk. 2. Fortegnelsen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede og attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Den underskrevne fortegnelse, jf. stk. 2, sendes af revisor direkte til klienten. En genpart af fortegnelsen skal forsynes med samme attest, som findes på den til klienten afsendte original, samt med revisors erklæring om, hvornår og på hvilken måde tilsendelse er sket. Denne genpart opbevares af advokaten eller advokatselskabet i 5 år.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder ikke anvendelse på depoter tilhørende fonde, foreninger, selskaber m.v., for hvilke regnskabet revideres enten af en offentlig myndighed eller af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Bemærkninger til § 13b

Stk. 1

Advokater og advokatselskaber, som har betroede værdipapirer for en klient, skal over for den pågældende klient aflevere en fortegnelse over de registrerede værdipapirer.

Fristen for, hvornår advokaten eller advokatselskabet skal aflevere fortegnelsen til klienten, følger fristen for indsendelse af den årlige klientkontoerklæring. Advokatrådet har i mange år besluttet, at denne frist er den 31. marts i det på erklæringsåret følgende år.

Stk. 2

Fortegnelsen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede og skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3

Den underskrevne og af revisor attesterede fortegnelse fremsendes til den pågældende klient.

Kopi af den underskrevne fortegnelse forsynes med revisors attest samt erklæring om, hvornår og hvordan fortegnelsen er fremsendt til den pågældende klient, og opbevares i 5 år.

Stk. 4

Der skal ikke fremsendes en underskrevet og revisorattesteret fortegnelse over de registrerede værdipapirer, når depotet tilhører fonde, foreninger, selskaber m.v., for hvilke der i forvejen er revisionspligt.

TILSYN

§ 14

Stk. 1. Alle advokater, der havde beskikkelse, og advokatselskaber, der eksisterede den 31. december det forløbne år, skal indsende en klientkontoerklæring pr. denne dato til Advokatrådet. Advokatrådet fastsætter med passende varsel en frist, inden for hvilken klientkontoerklæringen skal indsendes.

Stk. 2. En klientkontoerklæring er en erklæring om størrelsen af advokatens eller advokatselskabets samlede klienttilsvar pr. 31. december.

Stk. 3. Klientkontoerklæringen skal afgives elektronisk.

Stk. 4. Advokatrådet udsteder en formular, betegnet Formular I, som anvendes af

- 1) advokater, der personligt og direkte er ejere af eller interessenter i en advokatvirksomhed, og som i det forløbne år har haft tilsvaret af betroede midler, og
- 2) advokatselskaber, der i det forløbne år har haft tilsvaret af betroede midler.

Stk. 5. Klientkontoerklæringen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede og være forsynet med oplysninger og attest fra en statsautoriseret eller registreret revisor. Advokaten eller advokatselskabet skal til brug for udarbejdelsen af erklæringen meddele sin revisor de fornødne oplysninger, jf. § 17, stk. 2.

Stk. 6. Advokatrådet udsteder en formular, betegnet Formular II, som anvendes af

- 1) advokater, der ikke personligt i det foregående år har haft tilsvaret af betroede midler, herunder ansatte advokater, uanset om de ejer selskabsandele, og
- 2) advokatselskaber, der ikke i det foregående år har haft tilsvaret af betroede midler.

Stk. 7. Klientkontoerklæringen skal underskrives af advokaten eller for advokatselskabet af de tegningsberettigede.

Stk. 8. Advokatrådet kan meddele dispensation fra kravet om elektronisk indberetning i stk. 3, hvis særlige omstændigheder hos advokaten eller advokatselskabet gør, at elektronisk indberetning ikke er mulig.

Bemærkninger til § 14

Stk. 1

Advokatrådet har pligt til at føre tilsyn med advokater, og en del af dette tilsyn vedrører advokaters behandling af betroede midler og dermed advokaters overholdelse af klientkontoreglerne.

Til brug for dette tilsyn skal advokaten og advokatselskabet hvert år over for Advokatrådet afgive erklæring om det samlede klienttilsvar. Alle advokater, der har beskikkelse den 31. december det forløbne år, og advokatselskaber, der eksisterer den 31. december det forløbne år, skal indsende en klientkontoerklæring til Advokatrådet. En klientkontoerklæring afgivet pr. 31. december benævnes en årlig klientkontoerklæring.

Klientkontoerklæringen er en vigtig del af Advokatrådets tilsyn med advokaters behandling af betroede midler. Overholdelse af kravet om indsendelse af klientkontoerklæringen er således af afgørende betydning for Advokatrådets mulighed for at udøve denne kontrol. Advokatnævnet betragter som udgangspunkt manglende indsendelse af en klientkontoerklæring som en grov tilsidesættelse af god advokatskik. Advokatnævnets praksis er, at manglende indsendelse af erklæringen sanktioneres med 20.000 kr., hvis der er tale om førstegangstilfælde. Hvis der konkret er formildende omstændigheder, kan det i visse tilfælde medføre en lavere sanktion. Omvendt vil det som udgangspunkt blive betragtet som en skærpende omstændighed, hvis advokaten flere gange inden for en kortere årrække er blevet pålagt sanktioner af Advokatnævnet, herunder for ligeartede forhold. Advokatnævnet har i en række sager, hvor advokaten i flere tilfælde ikke har indsendt klientkontoerklæringen, frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed.

Det er Advokatrådet, som fastsætter fristen for afgivelse af den årlige klientkontoerklæring. Advokatrådet har i mange år besluttet, at fristen for afgivelse af klientkontoerklæring pr. 31. december er den 31. marts i det på erklæringsåret følgende år.

Stk. 2

Klientkontoerklæringen indeholder en erklæring om størrelsen af advokatens eller advokatselskabets samlede klienttilsvar opgjort pr. 31. december i erklæringsåret.

Stk. 3

Fra og med erklæringsåret 2020 skal klientkontoerklæringen afgives elektronisk via hjemmesiden Klientkonto.advocom.dk. Link til hjemmesiden kan tilgås på Advokatsamfundets hjemmeside under Regler for advokater / Oplysninger du skal give til Advokatsamfundet / Klientkonto / Indsend erklæring.

Stk. 4 og 5

Hvis advokaten eller advokatselskabet har eller i det forløbne år har haft betroede midler, skal "Formular I" benyttes, og der skal afgives oplysninger og attestation fra en statsautoriseret eller registreret revisor. Revisors attest indeholder dels en efterprøvelse af opgørelsen af det samlede klienttilsvar pr. 31. december, dels en efterprøvelse af om klientbogholderiet er ført i overensstemmelse med klientkontoreglerne.

Stk. 6

Har advokaten eller advokatselskabet i det forløbne år ikke haft betroede midler, skal "Formular II" anvendes. Når dette er tilfældet, er der ikke krav om, at revisor skal deltage.

Selvom advokaten eller advokatselskabet blot en enkelt dag i løbet af året har haft klienttilsvar, skal "Formular I" benyttes, jf. ovenfor under stk. 4 og 5.

Stk. 7

En klientkontoerklæring afgivet for en advokat skal underskrives af advokaten, og en klientkontoerklæring afgivet for et advokatselskab skal underskrives af den/de tegningsberettigede.

Klientkontoerklæringen signeres med NemID.

Stk. 8

Hvis særlige omstændigheder hos advokaten eller advokatselskabet gør, at elektronisk indberetning ikke er muligt, kan Advokatrådet meddele dispensation fra kravet om, at klientkontoerklæringen skal afgives elektronisk.

Sådanne særlige omstændigheder vil fx foreligge, hvis advokaten ikke har NemID.

Ansøgninger om dispensation fra kravet om elektronisk indsendelse skal sendes til Advokatsamfundets mail på tilsyn@sikker.advokatsamfundet.dk. Såfremt der bliver meddelt dispensation, fremsendes formular I eller II i papirformat til advokaten eller advokatselskabet med henblik på efterfølgende indsendelse.

§ 15

Stk. 1. En advokat, som har mistet retten til at udøve advokatvirksomhed, eller som har deponeret sin beskikkelse, må ikke have klienttilsvar.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte person skal inden en måned efter deponering eller bortfald af retten til at udøve advokatvirksomhed afgive en klientkontoerklæring pr. ophørsdatoen (sluterklæring). § 14, stk. 3-8 finder tilsvarende anvendelse ved afgivelse af sluterklæring.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1-2 gælder tilsvarende, når et advokatselskab, der har til formål at drive advokatvirksomhed, opløses, omdannes eller ændrer formål.

Bemærkninger til § 15

Stk. 1

En advokat må alene oppebære penge for sin klient som led i advokatvirksomhed. En advokat, som har mistet retten til at udøve advokatvirksomhed, eller som har deponeret sin advokatbeskikkelse, må således ikke længere have betroede midler.

Stk. 2

I forbindelse med deponering af advokatbeskikkelse eller bortfald af retten til at udøve advokatvirksomhed skal advokaten afgive en klientkontoerklæring pr. deponeringsdatoen. En klientkontoerklæring afgivet pr. deponeringsdatoen benævnes en sluterklæring og indeholder en erklæring om overholdelse af klientkontoreglerne fra senest afgivne klientkontoerklæring og frem til deponeringsdatoen.

Der gælder de samme bestemmelser om fremgangsmåden ved afgivelse af en sluterklæring som for den årlige klientkontoerklæring, jf. § 14, stk. 3-8. Det vil sige, at sluterklæringen skal afgives via hjemmesiden Klientkonto.advocom.dk, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. stk. § 14, stk. 8. Link til hjemmesiden kan tilgås på Advokatsamfundets hjemmeside under Regler for advokater / Oplysninger du skal give til Advokatsamfundet / Klientkonto / Indsend erklæring.

På samme måde som den årlige klientkontoerklæring udgør sluterklæringen en vigtig del af Advokatrådets tilsyn med advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

Stk. 3

I tilfælde, hvor et advokatselskab opløses, omdannes eller på anden måde ændrer formål, skal der ligeledes afgives sluterklæring efter bestemmelserne i stk. 1 og 2.

§ 16

Stk. 1. Advokatrådet kan til enhver tid og uden angivelse af grund pålægge en advokat eller et advokatselskab inden for en af rådet fastsat frist pr. en af rådet fastsat dato at indsende en erklæring som nævnt i § 14, stk. 4.

Stk. 2. Har en advokats eller et advokatselskabs klientbogholderi været mangelfuldt, eller er reglerne om behandlingen af betroede midler i øvrigt overtrådt, kan Advokatrådet pålægge advokaten eller advokatselskabet at indsende erklæringer som nævnt i § 14, stk. 4, hvert kvartal eller med et andet af rådet fastsat mellemrum. Advokatrådet bestemmer, hvor længe denne foranstaltning skal gælde.

Bemærkninger til § 16

Stk. 1

Advokatrådet kan som led i sit tilsyn til enhver tid og uden angivelse af grund pålægge en advokat eller et advokatselskab at indsende en klientkontoerklæring svarende til den årlige formular I-erklæring, jf. § 14, stk. 4.

Stk. 2

Advokatrådet kan under nærmere betingelser anført i klientkontovedtægten pålægge en advokat eller et advokatselskab i en periode at indsende klientkontoerklæring oftere end en gang hvert år pr. 31. december som nævnt i § 14, stk. 4, fx hvert kvartal eller med et andet af Advokatrådet fastsat interval.

En erklæring i medfør af § 16 benævnes ekstraordinær klientkontoerklæring.

§ 17

Stk. 1. I de i § 16, stk. 2 nævnte tilfælde og i tilfælde, hvor der fremkommer klage over en advokats eller et advokatselskabs virksomhed, eller hvor Advokatrådet i øvrigt finder særlig anledning dertil, kan rådet beslutte at undersøge, om advokaten eller advokatselskabet overholder reglerne om behandlingen af betroede midler. Advokatrådet kan udpege en revisor til at gennemføre undersøgelsen.

Stk. 2. Den, hos hvem undersøgelse er besluttet i medfør af stk. 1, har pligt til efter anmodning at give rådet eller den revisor, som er udpeget til at foretage undersøgelsen, oplysninger om sin forretningsførelse og økonomiske forhold af betydning for undersøgelsen, herunder advokatens eller medejerens personlige økonomi. Den pågældende skal give adgang til alt materiale, som revisor eller rådet skønner har betydning for undersøgelsen.

Stk. 3. Udgifterne ved fremskaffelse af revisorattest eller foretagelse af undersøgelse i de i stk. 1 og § 16, stk. 2 nævnte tilfælde afholdes af Advokatsamfundet, såfremt det viser sig, at forholdene hos den, hvis virksomhed har været undersøgt, er og har været i orden. I modsat fald skal pågældende selv afholde udgifterne. Advokatrådet kan dog bestemme, at udgifterne helt eller delvis afholdes af Advokatsamfundet, når omstændighederne taler derfor.

Bemærkninger til § 17

Stk. 1

Advokatrådet kan under nærmere betingelser anført i klientkontovedtægten gennemføre en konkret undersøgelse af, om advokaten eller advokatselskabet overholder klientkontoreglerne.

Det sker i praksis ofte ved, at Advokatrådets sekretariat anmoder en ekstern revisor om at gennemføre en undersøgelse af, om advokaten eller advokatselskabet overholder og har overholdt klientkontoreglerne. Sammenfatning af undersøgelsens resultat og konklusion danner baggrund for en vurdering af, hvad der i givet fald skal foretages i sagen.

Advokatrådets sekretariat kan også vælge selv at gennemføre undersøgelsen.

Stk. 2

Undersøgelsens omfang afhænger af de konkrete omstændigheder. Advokaten eller advokatselskabet har pligt til at give Advokatrådet eller den eksterne revisor, som er udpeget til at foretage undersøgelsen, adgang til at foretage de undersøgelser, som denne finder nødvendige. Til brug for undersøgelsen skal Advokatrådet eller revisor have adgang til alt regnskabsmateriale og alle de oplysninger, som anses for nødvendige for udførelse af undersøgelsen, herunder oplysninger om bl.a. forretningsførelse og økonomiske forhold af betydning for undersøgelsen. Oplysninger om økonomiske forhold af betydning for undersøgelsen kan endvidere omfatte oplysninger om advokatens eller medjejerens personlige økonomi.

Det er en alvorlig overtrædelse af klientkontoreglerne ikke at medvirke til gennemførelsen af undersøgelsen, hvad enten det sker ved at nægte revisor eller Advokatrådet adgang eller ved ikke at forsyne revisor med de krævede dokumenter og oplysninger.

Stk. 3

Advokatsamfundet afholder i første omgang udgiften til revisorundersøgelsen, men udgiften pålægges den advokat eller det advokatselskab, hos hvem undersøgelsen er foretaget, hvis undersøgelsens resultat og konklusion viser, at klientkontoreglerne ikke er eller har været overholdt.

Det samme gør sig gældende i de tilfælde, hvor Advokatrådet pålægger en advokat eller et advokatselskab at indsende ekstraordinære klientkontoerklæringer, jf. § 16, stk. 2. Her afholder Advokatsamfundet udgiften til fremskaffelse af revisorattest, hvis det viser sig, at forholdene hos den, hos hvem undersøgelsen er foretaget, er og har været i orden. I modsat fald pålægges udgiften den advokat eller det advokatselskab, for hvem der er indgivet ekstraordinær klientkontoerklæring.

§ 18

Stk. 1. Såfremt det med føje må antages, at en af de i § 1 nævnte personer og selskaber groft har tilsidesat denne vedtægts bestemmelser, kan Advokatrådet bestemme, at den pågældende ikke uden samtykke af en kontrolførende advokat, der udpeges af rådet, må hæve på klientbankkonti.

Stk. 2. Den, der er underlagt kontrol i henhold til stk. 1, er pligtig efter anmodning at give rådet eller den kontrolførende advokat oplysninger om sin forretningsførelse, ligesom pågældende skal give adgang til alt materiale, som den kontrolførende advokat eller rådet skønner har betydning for udøvelsen af kontrollen.

Stk. 3. Hævning på klientbankkonti kan godkendes, når den kontrolførende advokat har modtaget tilstrækkelig dokumentation i form af:

- 1) Udskrift af ajourført sags-/klientkontokort, klientbankkontoudskrifter samt opgørelse af det samlede tilsvær, og
- 2) grundlaget for den konkrete overførsel, herunder at modtagerkontoen tilhører den, der er berettiget til beløbet.

Bemærkninger til § 18

Stk. 1-3

Advokatrådet kan under nærmere betingelser anført i klientkontovedtægten indsætte en kontrolførende advokat til administration af hævninger på klientkontoen. Det betyder, at advokaten ikke uden samtykke fra den kontrolførende advokat kan hæve på klientbankkonti.

Det sker som oftest i tilfælde, hvor der er grund til at antage, at en advokat groft har tilsidesat klientkontoreglerne, herunder hvor der er mistanke om, at en advokat har foretaget uberettiget hævning på en klientbankkonto. Advokarrådet beslutter, hvor længe denne kontrol skal gælde.

§ 19

Tilsidesættelse af vedtægtsregler anses som en tilsidesættelse af advokatpligterne, for hvilket Advokatrådet kan indklage den pågældende for Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 124 d, stk. 2, og § 143, stk. 2.

Bemærkninger til § 19

Det er afgørende for klientens sikkerhed – og dermed også for advokatens ret til at håndtere midler for klienten – at klientkontoreglerne overholdes.

Tilsynet og kontrollen med advokaternes og advokatselskabernes overholdelse af disse regler er henlagt til Advokatrådet. Tilsidesættelse af klientkontoreglerne anses for en tilsidesættelse af god advokatskik, som kan indbringes for Advokatnævnet og sanktioneres med irrettesættelse eller bøde. Bødens størrelse afspejler forseelsens grovhed og art, og om der foreligger gentagelsesvirkning i forhold til tidligere disciplinærkendelser. I grove og gentagne tilfælde kan advokaten fratages sin bestalling.

BILAG I

Advokatsamfundet, Danske Advokater og Finans Danmark anbefaler, at pengeinstitutterne i deres § 8-erklæring over for advokaten eller advokatselskabet anvender formuleringen i denne standarderklæring:

”Pengeinstitut XX erklærer herved at være bekendt med Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 2010 af 25/10/2021 om godkendelse af Vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler, særligt med hensyn til betingelserne for oprettelse af klientbankkonti i vedtægtens § 8.

Under henvisning hertil erklærer pengeinstitut XX hermed at være indforstået med, at der ikke for noget mellemværende, være sig tidligere opstået eller senere tilkommet, med en advokat eller et advokatselskab, som hos os har oprettet en klientkonto, der udtrykkeligt er betegnet som sådan, kan gøres modregning gældende overfor kravet om udbetaling af de på klientkontoen indestående beløb. Vedtagelser vedrørende andre allerede beståede eller senere indgåede engagementer, såsom kassekreditkontrakter eller andet, som hjemler os modregningsret, skal derfor ikke have virkning overfor de som klientkonti betegnede konti.

Pengeinstitut XX erklærer sig ligeledes indforstået med, at der ikke gyldigt kan ske endelig hævnning fra en klientkonto på anden måde end den i vedtægtens § 8, stk. 1, nr. 2 angivne måde.”

ADVOKAT SAMFUNDET

Advokatsamfundet Kronprinsessegade 28 · 1306 København K · Advokatsamfundet.dk